Utilitat del consell sanitari d'Infermeria per millorar la utilització de les vacunes contra la SARS-CoV-2 i la Grip entre els usuaris consumidors de substàncies intravenoses ateses en un centre de reducció de danys de Barcelona durant el 2021

R. Padilla García; D. García Iglesias; J. Rebollo Gelabert; L. Quesada Estrada; J. Lupiañez Martín; V. Cruz Garrido; G. Vallecillo Sánchez

Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions, REDAN-La Mina, Parc de Salut Mar, Barcelona

Introducció

Els programes de vacunació són una important mesura de salut pública i essencial pel control de les malalties infeccioses. No obstant això, la cobertura d'immunització en els adults es baixa, especialment entre les poblacions més vulnerables, com són els usuaris consumidors de substàncies intravenoses, amb taxes de vacunació de la grip <25% i de la Covid 19 <50%. En aquest grup de persones, les dificultats d'accés al sistema sanitari fan que disminueixi la possibilitat de poder ser vacunats. En qualsevol cas, els centres de reducció de danys poden ser una alternativa valida per la vacunació degut a la proximitat física de les instal·lacions, la flexibilitat horària, la utilització del personal especialitzat en els trastorns per ús de substàncies i vincle professional-usuari.

Objectiu

Determinar l'índex de vacunació contra el sarsCoV-2 i la grip en una cohort d'usuaris de substàncies intravenoses que van acudir a un centre de reducció de danys i que van rebre un consell sanitari sobre l'ús de les vacunes per part d'Infermeria.

Mètode

Es va realitzar un estudi descriptiu que va incloure els usuaris consumidors de substàncies intravenoses que van acudir al centre de reducció de danys La Mina a Barcelona, Espanya. Els usuaris van rebre un breu assessorament sobre la vacunació de la Covid 19 i la grip durant el 2021, que estava basada en les recomanacions de l'agencia sanitària local, i mitjançant una entrevista personalitzada amb Infermeria. La vacunació de la Covid 19 es va dur a terme durant dos dies alterns al setembre, i la vacunació de la grip des de l'octubre fins al desembre.

Es van utilitzar les vacunes mono dosis de Vaccine Janssen® (laboratoris Janssen) per la Covid 19 i la vacuna fraccionada tetravalent VAXIGRIP TETRA® (laboratoris Sanofi) per la grip. Les dades socials i clíniques dels pacients van ser recollides de la base de dades del centre. L'objectiu principal del estudi va ser el percentatge total de pacients que van rebre les dues vacunes, dividint el nombre d'usuaris vacunats contra la Covid 19 i la grip pel nombre d'usuaris que van rebre intervenció sanitària.

Resultats

Cent vuit van rebre intervenció sanitària. Les característiques clíniques dels usuaris inclosos a l'estudi es mostra a la taula 1. La vacunació doble es va aconseguir en el 46(42'6%, interval de confiança 95%:33.3-51.9%) dels usuaris. Només l'edat es va associar de forma significativa amb la vacunació doble. Els pacients que van rebre la vacunació de la Covid 19 van tenir una odds ratio de 7'8(IC95%:2.1-28.4; p<0.01) de ser vacunats de la grip. El baix risc auto-percebut de contraure la malaltia en 32(51,6%) usuaris, por als efectes secundaris en 17 (27,4%) i la falta de confiança en el sistema sanitari en 13 (21%) van ser les causes de no rebre alguna de les dues vacunes.

Taula 1. Característiques clíniques i socials dels usuaris de substàncies endovenoses incloses a l'estudi.

Características	Total	Vacunació doble (COVID-19+grip)	No vacunació doble (COVID-19+grip)	*p*
n	108	46	62	
Edat(SD)[1]	46.6+8.7	48.9+7.9	45.9+8.6	0.02
>50 anys	43(39.8%)	25(54.4%)	18(29.1%)	0.01
Espanyols	101(93.5%)	44(95.7%)	57 (91.9%)	0.35
Homes	101(93.5%)	41(89.1%)	60(95.8%)	0.11
Domicili fixe	72(66.7%)	28(63.1%)	43(69.4%)	0.31
Antecedents penals	70(64.8%)	32(69.6%)	38(63.2%)	0.24
Infecció VIH	30(27.8%)	13(28.3)	17(27.4%)	0.54
Hepatitis C crònica	31(28.7%)	13(28.3%)	18(30.7%)	0.22
Patologia crònica	17(15.7%)	5(13.1%)	11(17.7%)	0.35
Substancia de consumo				
Heroïna	48(44.4%)	16(34.7%)	32(51.6%)	
Heroïna+cocaïna	28(35.2%)	18(39.2%)	20(32.1%)	0.19
Cocaïna	22(20.4%)	12(26.1%)	10(16.3%)	
Vacunació COVID-19	85(78.7%)	46(100%)	39(37.1%)	<0.01
Vacunació grip	49(45.3%)	46(100%)	3(4.9%)	<0.01

Les dades es presenten com No. (%) si no s'indica el contrari. 1: les dades es presenten com a mitja ± desviació estàndard.

Conclusions

El consell sanitari per Infermeria en un centre de reducció de danys augmenta l'ús de les vacunes de la Covid 19 i de la grip. Tot i així, són necessàries mesures addicionals per millorar les taxes de vacunació entre els usuaris més joves i amb baix risc auto-percebut de contraure la malaltia.

INAD Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions

Parc de Salut MAR Barcelona